

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenthaler & Emeric Lesner, Heinrich Schatek, Rudolf Woss. A. Oppelke Nachf., Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroty & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colônă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fr. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 67.

Brașov, Mercuri 25 Martie (6 Aprilie)

1898.

Din cauza s-tei sărbători djarul nu va apăre până Joi seara.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Aprilie st. v. 1898

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șase luni	20 "
pe trei luni	10 "

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Noua fasă și cheltuelile comune.

Cu cât înainteză timpul, cu atât mai mult se complică cestiunile interioare pendente atât de ardețore din monarhia noastră.

Sâmbătă s'au întrerupt ședințele parlamentului din Viena, care a intrat în vacanțele de Paști, dăr în cele două spre-dece ședințe, ce le-a ținut, nu s'a făcut nici un pas înainte. S'a desbătut mai liniștit, guvernul și-a desfășurat programul, ér partidele au declarat de arëndul, că cer fapte, și nici una nu se mulțămesc cu promisiunile vagi și nedefinite ale guvernului, că va căuta să fiă cât se poate cu dreptate față cu toți.

După toate acestea rezultatul este nul, afară decât vom avé în vedere, că în șirurile majorității se iveșc mari temeri și nedumeriri din cauza atitudinii noului ministru-președinte Thun. Nisce foi cehice de ordinar bine informate asigură chiar, că situația parlamentară și politică s'a mai înăspriț, că contele Thun umblă să se înțelégă cu stânga germană pe după spatele majorității și că are de gând, ca îndă după Paști să casese cu totu, faimoșele ordonanțe de limbă revisuite de Gautsch, și să prezenteze camerei un proiect de lege privitor la regularea cestiunii de limbă. Se mai spune ca sigur, că deja cu ocaziunea desbaterii asupra propunerilor de punere în stare de acușiune a ministeriului Badeni, partida poporală catolică se va rupe de cătră majoritate. Astfel s'ar crea o nouă constelațiune parlamentară, care ar împinge majoritatea de astăzi în opoșiță fățișă, fără ca guvernul să-și pôtă crea o altă majoritate.

Pe când dăr lucrurile stau așa de réu la Viena încât șansele încheiării pactul cu Ungaria pe cale parlamentară se micșoreză tot mai mult, delegațiunile sunt deja conchiămate, ele se vor întruni peste o lună de zile și aparatul de votare a creditelor, ce se vor mai cere pentru apărarea monarhiei, este deja pus în mișcare.

Alaltăeri a fost mare consiliu comun de ministri în Viena, care s'a ocupat cu stabilirea bugetului cheltuelilor comune. Oficioșii ni-au adus cu această ocaziune o mare surprindere. E hotărît a-se cere viitoarelor delegațiuni un credit de 45 milioane, după alții de 50 milioane, pentru sporirea și îmbunătățirea flotei de rășboi austro-ungare. E vorba ca acest credit să se împartă pe mai mulți ani.

N'a fost și nu este destul cu nesfirșitele jertfe ce le aduc poporele

monarhiei pentru armată, acum mai vin la rând și cheltueli estraordinare pentru marină. Este la modă ađi îmulfirea și întărirea flotelor. Germania a început. Putea ôre aliata ei să rămână îndărăt?

Destul că contribuabili vor avé să se îngrijască în viitor de a da pe fiă-care an cu câte-va milioane mai mult pentru marină. Și încă contribuabili din partea de dincôce ungară nici nu știu cât vor avé să plătescă de aci încolo pentru cuotă, 30, 35 ori 40%? Paralel cu acțiunea privitoare la problema delegațiunilor se lucrăză acum în așa dișele deputațiunii pentru cuotă, de a rezolva și întrebarea acésta.

Dăr chiar de-ar conveni deputația austriacă cu cea ungară asupra sumei cuotei, cine va primi cele ce au hotărît ele? Mamelucii lui Banffy sunt gata la votare și n'astéptă decât cuvântul de ordine. Dăr ce va face contele Thun, care n'are norocul de a dispune nici pe departe de-o ast-fel de cohortă de mame-luci?

Nu putem ști, ce calculi își face cei dela cârmă, cu ce șuruburi cred ei a-și ajuta, ca să nu se distrugă întreg mecanismul parlamentar și constituțional. Dăr este nelindoiș, că acești meșteri strică au ajuns la un punct fôrte critic, când o singură lovitură de ciocan mai stângace pôtă să răștorne totul.

Și pe când încurcăturile interioare cresc, în Orient se ridică nori amenințători. ér din partea opusă rășună deja fanfarele ce prevestesc rășboiul hispano-american, care pôtă izbucni chiar peste câteva zile.

Magnații și guvernul.

De mult timp nu s'a mai vorbit nimic de magnați și nici acum nimeni n'ar fi luat notiță de ei, decât

nu venia în discușiunea camerei lor din Budapeșta proiectul de lege bugetară, prezentat de guvern și desbătut și primit de camera deputaților.

Câte-va ore au fost de ajuns, ca magnații să primescă unanim și neschimbat legea bugetară votată de cameră. Vre-o opoșiță de Dômné ajută nu s'a făcut. Singurul, care a condamnat politica guvernului, a fost contele Nic. Mauriciu *Eszterhazy*, unul din conducătorii lumeni ai partidei populare; celalalt, Ferd. *Zichy*, a lipșit de astă-dată. La desbateră bugetară din anul trecut, mai mulți magnați făcură propunerea de-a se vota neîncredere guvernului. De astă-dată nimic din toate acestea Discusiunea a urmat neted și grabnic, guvernul a fost tractat cu mânuși glacée. Chiar și amenințarea cu reacțiunea din partea lui *Eszterhazy*, a fost făcut în stil de salon.

Mult se vorbea într'o vreme de magnați, ca de-o stâncă de care se va lovi și se va sfărîma politica aventuriôsă a guvernului liberal unguresc. Așteptările acestea însă nu numai că nu s'au împlinit, dăr corabia liberalismului jidano-maghiar plutesce ađi mai mândru ca ori și când cu veselele întinse. Baronul Calvin, care stă în fruntea guvernului, pôtă să nu-i convie unui catolic dela rădăcină, ca *Eszterhazy*, dăr ceilalți vedem că se impacă cu el; pôtă se gândesc, că nimeni nu servește mai bine intereselor lor, pregătind falimentul desăvârșit al liberalismului și al parlamentarismului de ađi, ca actualul ministru-președinte.

Etă cum a decurs în camera magnaților dela 2 l. c. „epocală“ discușiune bugetară de care facem amintire mai sus:

Au luat cuvântul conții Iosif *Teleki*, Emeric *Sechenyi*, Nicolau Mauriciu *Eszter-*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cum s'a distins batalionul I grănițaresc năsăudean

in anii 1848/49?

De

Virgul Șotropa.

(Urmare.)

5. La Seghedin. Ministrul Mészáros. Poruncile Baronului Berchtold.

In 7 August plecă batalionul pe 200 caré la Giula (Gyula); în 8 ajunse la Oroszháza; ér în 9 intră în Seghedin.

In aceeași di sosi în Seghedin și ministrul de rășbel maghiar, general *Mészáros*.

Soldații batalionului nostru și acum încercară pe toate căile, prin deputațiunii alese din sinul lor, să-și descopere simțămintele, de cari erau pârșunși, sperând, că dăr vor puté mijloci dela ministrul să nu fiă trimiși în contra fraților de arme; și astfel vor fi respectate hotărârile adunării grănițaresci dela 10 Iulie, cari hotărârî in-

dată după sosire i-se raportară în mod oficios ministrului. Acesta însă, îndată ce auđi de intențiunile batalionului, de-a nu merge în castrul dela Becea vechiă, plecă imediat în castru și nu mai decât chiămă la sine în scris pe majorul Pop, pentru de-a lua acolo, împreună cu comandantul de corp, hotărârî față cu batalionul grănițaresc.

Majorul Leon Pop plecă în 10 August la Becea vechiă, ér batalionul rămase în Seghedin, așteptând rezultatul. In timpul acesta unii voitori de réu, lățiră faima, că batalionul s'ar fi reñtors cătră casă; ér un corespondent din Oradea-mare avé nerușinara a raporta unui djar din Pesta, că soldații batalionului grănițaresc ar fi fri-coși și fără încredere, deôre-ce mulți dintre ei, ajungând la Orade, n'ar fi voit să primescă mâncările, până când nu le gustau cei ce le pregăteau.

La acestea „*Gaz. de Tr.*“ în Nr. 66 din 1848 face următoarele reflexiuni: „Cine șoie, câte avură a suferi acei bravi ostași până acum, nu se va mira de o apucătură ca aceea, mai ales, că jurnalele maghiare, anume „*Pesti Hirlap*“, încă și astăzi le aruncă cu tótă asprimea, că la Kozárvár

(Cusdrióra) n'ar fi voit a jura pe constitușiunea maghiară, pe care dăr nici de nume o cunosc.“

In 12 August majorul Pop se reñtorse din Becea-vechiă cu următorul mandat, scris de însu-și comandantul de corp: „Comanda batalionului e îndrumată a pleca pe un remorcher și pe două șalupe, designate în scopul acesta, spre castrul de aci. La cas, decât soldații ar refusa a face acésta, atunci, conform legilor marțiale existente, ei vor fi decimați, oficerii vor fi supuși procedurii prevădută în articolii de rășbel, și vor fi casați. *Berchtold*, locotenent-mareșal.“

Afară de acésta majorul Pop mai primi dela Br. *Berchtold* încă un al doilea mandat, datat din 11 August și tot din Becea-vechiă, care mandat însă e ținut în termini mai puțin severi, și în care se dice, că, decât comandantul batalionului crede a nu avé destulă putere morală, pentru a face pe batalionul indus în eróre, ca să asculte necondiționat, atunci el se predea comanda batalionului celui mai bătrân căpitan; și la cas, decât din nou s'ar ivi renitență, atunci să ia despre acésta protocol, pe care să-l subscrie toți oficerii, cari

denégă ascultarea, precum și câte doi suboficri și gregari dela fiă-care companiă; și în fine protocolul să-l trimită comandantului de corp, pentru a lua hotărîre.

In primul mandat adecă, batalionul e amenințat cu decimare, într'al doilea însă deja e prevădută o modalitate mai conciliantă pentru cazul, decât grănițerii s'ar opune ordinelor locotenentului-mareșal.

Atât oficerii, cât și soldații batalionului vędând însă, că ce are să urmeze după mandatele acestea, declarară în unanimitate, că ei nicidecum nu vor merge în castrele maghiare, pentru a se bate cu Sârbii și Croații, cari au același drapel împărătesc, ca și grănițerii români; și totodată hotărîră, să concentreze batalionul la 2 ôre dimineța, să-și încarce puscile, să părășescă în tótă liniștea Seghedinul și să se întorcă pe calea cea mai scurtă, prin Bănat peste Arad, în Ardeal.

Majorul Pop, care la început era contra acestui plan, fû căștigat în fine pentru el, și deja în dup' améđa aceleai zile, 12 August, se luară toate măsurile pentru transportarea bagagei. Sublocotenentul Aron Filipovici scrisé în limba sârbescă o epistolă notarului sârb din comuna Șzôreg, —

házy, Keglevich, br. *Solyomssy*, episcopul *Csaszka* și miniștri br. *Daniel* și *Wlassics*.

Cuvântarea contelui *Teleki* n'a fost decât o mamelucescă închinăciune dinaintea politice a guvernului. Tot așa și a baronului *Solyomssy*.

De importanță a fost vorbirea contelui *Szechenyi*. El s'a ocupat cu socialismul, ideile ce le a dezvoltat, având caracter pronunțat agrar.

Privitor la măsurile, ce le-a luat guvernul contra mișcării socialiste, *Szechenyi* dișe, că nu le pôte aproba, căci ele trebuiau luate pe cale legislativă. Cestiunea socialistă în Ungaria nu se pôte confunda cu cestiunea muncitorilor. O cauză însemnată a mișcării socialiste este, că țeranul ungar, care are ceva proprietate, e respingător și provocător, privesce cu dispreț și sumeție la cel ce nu posedă nici o palmă de loc. De aci vine, că între aceste două feluri de cetățeni, e imposibilă o solidaritate.

La mișcarea și alimentarea socialismului contribuie în și mai mare măsură cămătăriile, advocații, administrația rea, datoritiile mari și o mulțime de alte neajunsuri, cari puteau fi vindecate și delăturate de guvernele trecute. Pécate mari are în privința acésta și classa marilor proprietari unguri, cari față de classa muncitorilor se pörtă cu cel mai mare dispreț.

Oratorul vorbi apoi despre meritele, ce le-au avut în trecut pentru nația maghiară așa numiții *gentry* maghiari, cari astăzi sunt pe dōga de mörte în ceea ce privesce situația materială. Acésta „nobilime de mijloc“ a făcut fōrte mult pentru națiunea ungară, de ea s'au sfărîmat ca de-o stâncă valurile, ce voiau se măture de pe fața pământului independența națională a Maghiarilor. Acésta nobilime s'a luptat cu arma și cu condeii pentru maghiarism. Pentru susținerea acestei clase nu s'a făcut nimic. Dela Pojun până la granița extremă a Ardealului se estinde cel mai periculos ținut de naționalități. De ce nu se face aici politica națională din punct de vedere al apărării? Nu este o calamitate națională, că *proprietățile acestei clase ajung una după alta în mâni străine*? Unde va ajunge maghiarismul, decât nu vom încunajura cetățuia maghiară cu bastione de apărare? *Vreți să susțineți prin Kulturregylet-uri* aceea, ce în decurs de multe vécuri a susținut *gentry* maghiar? Nu, d-lor, acésta nu veți face-o, *n'o puteți face!*

Sfîrșind oratorul făcù apel la cei din fruntea stăpânirii, să dea ocașie și sprijin a-și câștiga pământ cei ce nu au, ér cei ce au să și-l păstreze și susțină. „Să protejăm pe cel slab în contra celui tare și mai ales să nu uităm, că nu se pôte face politică națională prin maghiarizarea numelor de comune și localități“.

Ministru *Darányi* răspundend lui *Sze-*

chenyi apără guvernul contra învinuirilor ce i-s'a adus și mai ales și-a dat silința a arăta, că atât guvernul de aci, cât și guvernele trecute nu pot fi făcute responsabile pentru lățirea socialismului. Măsurile ce s'au luat contra acestei mișcări le aprobă și susține, fiind-că principiul cardinal al guvernului este: *salus reipublicae suprema lex esto*.

Contele *Keglevich* de asemenea desaproabă măsurile guvernului luate contra mișcării socialiste, măsurii, cari vatămă dreptul de întrunire, libertatea presei etc., și cari sunt de caracter retrograd.

Vorbirea contelui *Nicolau Mauriciu Eszterházy* a culminat în osândirea liberalismului cu care mereu se fălesce actualul guvern. Acest liberalism fals e în decadență perpetuă și actualul guvern n'a luat în privința acésta decât moștenirea, ce i-a lăsat o guvernul trecut. Oratorul se bucură, că opinia publică din țera întrégă începe a-se ridica contra sistemului de aci și feliicită pe contele *Zichy*, pentru-că a prevestit în luptele parlamentare începutul reacțiunii. Vorbi apoi despre *revisuirea legilor bisericesci politice* declarând, că el și partida lui nu vor înceta nici-odată a cere acésta *revisuire*. Vor cere *revisuirea* mai ales atunci, când pe banca ministerială vor sta alți ómeni, cari vor da cel puțin garanții personale în deslegarea acestei grave cestiuni.

Eszterházy sfîrși dîcend, că guvernul a dat și dă multe doveđi de *slăbiciune* și de *ușurință* d. e. în cestiunea serbării dîlei de 11 Aprilie.

DIN AFARĂ.

„*Journal de St. Petersburg*“ dîce cu privire la *convențiunea ruso-chineză*:

„In străinătate au înțeles toți, că acésta luare în *posesiune pacnică* cu aprobarea formală a guvernului chinezesc, s'a întemplat ca o mulțămire legală a trebuințelor Rusiei. Tōtă lumea va trage folos din deschiderea *țosemnaței* pieței comerciale în Răsăritul cel mai extrem, căci *calea ferată trans-siberică* va servi ca artere de pulsațiune a comerțului universal.“

„S'a mai prețuit asemenea, față cu veleitățile unei părți a opiniunii publice, care ar voi să se atingă integritatea Chinei, importanța mare și *pacnică* a *convențiunii*, care are ca basă *susținerea independenței teritoriale a Chinei*.“

„Câte-va foi engleze dintr'un simț de rivalitate ignoréză adevératul caracter al acestui act internațional, al cărei importanță a schimosit'o. Intențiunile lor ținteau la o deplină cucerire a Chinei prin influința *politică și comercială* a Engliterei, și decd *convențiunea* nu i a putut mulțami. Intr'aceea patimele acestor organe nu sunt împărțite de totalitatea presei din Londra și a presei cu influență din provincia, și

limbajul unor anumiți bărbați de stat britanici va contribui de a liniști încordarea extremă, ce domnesce în unele cercuri și de a servi interesului păcii generale, ce o urmăresce Rusia în răsăritul cel mai îndepărtat, ca și pretutindenea“.

Diarul rusesc „*Novoje Vremia*“ aduse se scirea, că Rusia, Franca și Englitera sunt decise a face pe *prințul George al Greciei* guvernator al Cretei eventual și fără consimțământul Sultanului, așa dera întrebuintând chiar mijloce de forță. Acum i-se scrie „*Correspondenței Politice*“ din Petersburg, că scirea adusă de „*Novoje Vremia*“ este numai o combinația a acestei foi, dér că în Petersburg nimeni nu s'ar fi gândit la o astfel de acțiune. Adevérat, că cei din Petersburg sunt convinși, că *chiemarea prințului George* ca guvernator ar fi mijlocul cel mai potrivit pentru soluțiunea cestiunii cretane, dér Rușii speréză, că și Turcia va ajunge cu timpul la acésta convicțiune. Cu alte cuvinte prințul *George* trebuie să ajungă guvernator și Rusia speră că încă cu aprobarea de voie bună séu silită a Turciei.

Din camera *română*. In ședința de Sâmbătă a camerei *Delavrancea* și-a dezvoltat interpelarea în afacerea vitei oficerilor români la Brașov. D-sa a combătut aspru într'un discurs lung, întrerupt de dese aplauze, atitudinea guvernului *Sturza* în cestiunea națională, și a accentuat flagrantele contradicții în purtarea de odinioră și acum a d-lui *Sturza*.

Ministru-președinte a răspuns, că scopul multor interpelări, ce i-se fac, și a d-lui *Delavrancea* nu este decât obstrucțiune în contra budgetului. La obiect n'a răspuns nimic, dîcend, că cestiunea națională e fōrte delicată.

Intrunirea de Duminecă a coaliției liberale a fost vizitată de un public imens. Au vorbit d-nii *Xenopol*, *Fleșa* și *Delavrancea*. S'a votat o rezoluțiune contra guvernului, nu s'a făcut însă nici o manifestațiune pe stradă.

„Magyarország“ și 11 Aprilie.

Rău se supără „*Magyarország*“ din cauza celor ce se petrec în cercurile funcționarilor orașenesci din Peșta. Printre aceștia primarul a făcut să circuleze o listă, în care se scrie fiă-care, decât va lua parte la conductul de torțe în 11 Aprilie, și decât nu va subscrie, se cere să arate într'o anumită rubrică, decât din motive principiare séu numai din cauză de bolă nu pôte duce torța; ér pe bolnavi îi vizitează medicii orașului, ca să se convingă, decât întru adevăr sunt bolnavi.

Numita fōiă întrébă furiōsă, decât se pôte cine-va sili cu puterea să pörte torțe. In fine esclamă: Un astfel de conduct compus cu așa mijloce, va fi numai un conduct funebru de „*ștreberii*“, care va arăta, în ce stare tristă au adus epigonii naționali astăzi națiunea, de care ei s'au rupt.

In același număr, în care scrie aceste, „*Magyarország*“ aduce éráși un raport fantastic și réutăcios cu privire la 15 Maiú cel românesc. Reimprospetéază tōte absurditățile câte le-a fost scris și raportat mai nainte în acésta afacere. Refrenul este: *Băgați de sémă* la ceea ce plănuesc Românii, ca să vé convingeți, că veți trebui să interveniți, nu cu mânuși de glaciée, ca să împedecați demonstrația Românilor. Éráși se pune în relief istoria cu monumentul lui „*Barbucz*“; se vorbesce acum și de o deputația română, ce va avé să mērgă la ex-ministru frances *Flourens*; se mai spune, că cestiunea serbării dîlei de 15 Maiú s'ar fi discutat chiar și în Camerele române și guvernul *Sturza* ar fi apelat la Români, ca să se modereze.

Și acuma vine ultimul refren. Raportorul lui „*M.-g.*“, al căruia stil séménă tare cu al lui *Pazmandy*, bine cunoscut și din

afacerea *Tina di Lorenzo* pentru „*esactitatea*“ și „*conscientiositatea*“ sa de raportor, sfîrșesc cu următoarele cuvinte: „Guvernul a dovedit deja, că n'are simț pentru datele din 1848. Societatea maghiară însă va avé dōră încă atăta putere, ca să pōtă să dovedescă și la *Blasiú*, că aici încă ea este stăpână și că anul 1848 în Ungaria se pôte serba numai la 15 Martie“.

Măi, măi, dér teribil mai este șovinismul dela „*Magyarország*“.

Pe pagina 1 și 2 ride de cei ce vor să impună cu de-a sila funcționarilor comunali din Peșta să ducă torțe la 11 Aprilie și dișe, că nimeni nu pôte porunci cuiva să serbeze cu „*ștreberii*“, ér mai la vale, unde e vorba de *Blasiú* și de *Valachii*, iese cu porunca, că în Ungaria nu-i iertat să se serbeze, decât 15 Martie.

Nu însemnă acésta a fi mult mai brutal și mai despotice, decât cei dela guvern, cari au observat cel puțin o formă legală pentru impunerea serbării de 11 Aprilie? Vai de consecența șovinistilor!

Cum se urzesc „comploturile valahe“.

Un cetitor al nostru din părțile *Dicio-St.-Mărtinului* ne scrie următoarele:

Mai dîile trecute o fōie ungară („*Függ. Hirmondo*“), ce apare în Buda-peșta, a răspândit scirea de senzațiă, că în orașelul *Dicio-St.-Mărtin* s'a confiscat o proclamațiă „*revoluționară valahă*“. Ca autor al ei se dedea un anumit *Milian Laszlo* din *Erdő-alja*. (Subpădure, comună învecinată cu centrul comitatului). Se dișe, că confiscarea proclamației s'a făcut înainte de ce ea ar fi eșit de sub tipar. Inainte cu câte-va dîile de-a fi apărut scirea de senzațiă în amintita fōie maghiară, s'a lățit pe aici fama, că o perchisițiă domiciliară s'a făcut la casa „*d-lui Basiliu Milian* de Subpădure“.

Lumea românăscă din părțile acestea își făcea cruce și se întreba, cum se pôte o minune ca asta, „*d-l Milian*“ fiind cunoscut încă de mult, ca om implicat în multe daraveri, ce nu-i pré fac cinste înaintea Românilor adevérați și de bun simț. Chiar anul trecut acest domn, cu ocașia unei alegeri de primar comunal în Subpădure, a jucat tristul rol de agent al stăpânirii, împodobindu-și casele cu tricolor unguresc și făcend pe căți-va rétațiți din comună să ridice o pōrtă de triumf cu inscripția „*Isten hozott*“, ca să vadă d-l *fi-solgăbiréu* cât este el de harnic și bun „*patriot*“. Apucătura acésta însă nu i-a succes.

Destul, că „*revoluționarul Milian* a voit cu ori-ce preț să se facă „*renumit*“ în public și înaintea „*domnilor*“. S'a pus și a ticluit cum-va o „*proclamațiă*“ cătră „*poporul român*“, scrisă cu aparența ca și când ar veni din România. Șiretenia nu-i lipsesce, a iscălit'o dér „*comitetul arangiator*“. In „*proclamațiă*“ acésta provoca dumnilui pe „*Românii dincōce de Carpați*“ să alerge la 3 (15) Maiú cu miile *la Blasiú*, ca să-și cērá „*drepturile răpitate de Unguri*“, să aibă curagiu, că „*frații de dincolo* le vor sări în ajutor“.

Cu acésta „*operă*“ de josnică uneltire, agentul a alergat la un tipograf jidan din *St.-Mărtin*, ca s'o tipărescă în mai multe esemplare, avend intenția s'o trimită la adresa diferiților preoți români. Jidanul tipograf, șiret și el, a alergat cu manuscrisul la d-l *fișpan*, care a făcut mare cas din acésta neghiōbă apucătură, a convocat de urgență comitetul permanent și a dat alarma, că *se complotéză contra patriei*. Curend și bine s'au înțeles, ca proclamația să lase a fi tipărită, numai tipărită fiind pôte constitui obiect de „*agitație*“. Jidanul a cules proclamația, a dat'o la tipar, însă—tot prin înțelegere — *solgăbiréu* s'a prezentat la tipografia și a confiscat câte-va esemplare tipărite.

Nu mai decât a doua dî, *solgăbiréu* a făcut *pro forma* o perchisițiă domiciliară la *Milian* și a luat cu el un protocol. Cu ocașia acésta amăritul *Milian* a declarat, că

situată lângă țermurul stâng al Tisei, nu departe de Seghedin, — rugându-l să trimită la Seghedin mai multe caré, necesare pentru transportarea bagagei. Notarul imediat și împlini rugarea, așa încât în aceeași sérá și sosiră caréle de lipsă.

6. La Beba. Comisarii maghiari. Nouă porunci.

In 13 August, la 1 óră dimineața, se adună batalionul, fără signal de tobe, înaintea cartirului comandantului séu, care înc'odată încercă de a îndupleca pe soldați, să plece spre Becea, conform mandatului. Aceștia însă nici nu voiau să audă de-o astfel de poruncă și erau fōrte iritați.

Vedend majorul *Pop*, că nu pôte isbuti cu sfatul séu și că în urma acésta asupra persoanei sale cade mare responsabilitate, depuse comanda batalionului, pe care, după-ce și cel mai bătrân căpitan, cu numele *Zatetzky*, renunță a-o primi, o luă căpitanul *Pétrizzevici*.

Acesta la 3 óre dimineața comandă marșul de plecare și ast-fel, trecend batalionul în liniște peste podul Tisei, de aci între sunetele muzicii luă drumul spre Beba.

Ajungend în comuna *Szöreg*, oficerii batalionului fură bine ospetați de notarul sérb, care, la rugarea sublocotenentului *Filipovic*, se îngrijise cu o dî mai înainte de caré pentru bagage; ba bravul notar mai puse la dispoziția batalionului încă câte-va caré, de cari era trebuință. Ca răsplată pentru aceste servicii, făcute armatei împératesci, în tōmna aceluiași an sērmanul notar sérb a fost omorît în modul cel mai crudel de gardiști naționali maghiari.

Indată după sosirea în Beba, comanda batalionului făcù raport ministrului de rez-bel din Viena despre cele întemplate, cu rugarea, ca batalionul să fi trimis în Italia, ér ordinul de plecare să i-se trimită batalionului la Beba, unde el va sta în așteptare. Afară de acest raport cătră ministerul austriac, oficerii batalionului mai trimiseră rapórté despre cele întemplate și ministrului maghiar în Buda, comandelor generale din Ardeal și Bănat, comandantului de corp din Becea vechiă, precum și comandei regimentului II din *Năséud*.)

(Va urma.)

1) „*Fōia pentru m'ate etc.*“ Nr. 57 din 1848.

tote le-a făcut „spre binele statului“ — în-colo sciut fiind, că el e *bun hazafi*. Din de-claratiile lui apare, că intenționase să trimiță proclamația la *mai mulți preoți români*, pe cari apoi tot dumniului să-i denunțe au-torităților, ca fiind în legătură cu Liga și omeni primejdioși statului.

Se vorbește, că atât agentul-spion *Milian*, cât și jidanul tipograf vor fi dați pe mâna justiției — de cum-va nu se va cocoloși și această uneltire miserabilă, rară în felul său.

Etă în ce chip și cu ce mijloce clan-destine și josnice se pun la cale „com-ploturile valahe“.

Noi cei de pe aici așteptăm cu multă curiozitate sfârșitul acestei uneltiri, care avea de scop să ne prezente țării și lumii, ca cei mai primejdioși revoluționari, ir-reidentiști și mai scie Dumneșeu, ce fel de — complotiști.

SCIRILE ȚILEI.

— 24 Martie v.

Parastas și discurs comemorativ.

Atragem atențiunea publicului român asu-pra frumoselor acte de pietate, ce se vor săvârși mâine în amintirea profesorilor de-funcți ai școlilor noastre din Brașov. Anume înainte de prânz la 10 ore se va oficia în biserica S-lui Nicolae din loc un *parastas solemn* pentru vecinica odihnă a tuturor profesorilor defuncți, ér după amiază la 3 ore va urma — după cum am amintit — un *discurs festiv* asupra poetului *Ioan Lăpădat*, fost profesor la gimnasiul român din loc, dela a căruia mörte mâne se implinesc 20 de ani. Discursul îl va ține d-l prof. *Andrei Bărsănu* în sala festivă a gimnasiului. In-trarea va fi numai 20 cr. și venitul e des-tinat pentru procurarea portretului lui Lă-pădat pe séma școlilor. — Indemnăm cu stăruință publicul român să nu întârziă a asista în număr cât mai mare la aceste frumoase acte de pietate, mai ales însé la *discursul comemorativ*, despre care nu încapc îndoelă, că va fi de cel mai mare interes pentru public.

Dascăli maghiari pentru maghiarizare.

Ieri s'a întrunit în Budapeșta comitetul corpului dascălesc maghiar dela școlile ci-vile din Ungaria. La propunerea președin-telui *Lad* comitetul a primit să pornescă o mare *mişcare de maghiarizare* printre dăs-călimea dela școlile civile. Toți dascălii cu nume nemaghiare să fiă provocați a-și ma-ghiariza numele „în amintirea epocalelor evenimente dela 1848“.

Incendiu. Din comuna *Boziaș* (comiț. Törnavei-mic) ni-se scrie, că Martia tre-cută s'a întâmplat acolo o nenorocire prin incendiu. A izbucnit foc în șura unui țeran și c'o iuțelă nespun de mare flăcările au cuprins trei clădiri învecinate. În sat nu se aflau decât femei, bărbații fiind duși la lucrul câmpului pe hotar. Incendiu a ni-micit casele și alte clădiri a trei economi țerani ai noștri, prefăcând în cenușe *întreg avutul* ce le era ocrotit în ele. Nenorociiți păgubiți prin elementul fioros, n'au rămas decât cu îmbrăcămintea de pe ei.

Soldai rusesci în Asia-orientală. Din Constantinopol se scrie, că guvernul rusesc a cerut dela Turcia să dea voia flotei ru-sesci din Marea-negriă a trece prin Bosfor. Rusia adecă vré să transporte în Asia-ori-entală 20,000 de soldai.

Grațiarea atentatorilor din Atena. Din Atena se vestesc, că regele *George al Greciei* va grația pe atentatorii la viața lui și le va schimba pedépsa cu mörte în muncă silnică pe viață.

Renumele universal, ce l'au câștigat *Apu amară „Franz Iosif“*, îl mulțămesc ca-lități sale celei escelente. Se capătă în amândoué hemisfere, chiar în localitățile cele mai neînsemnate, ca dosă normală este de-ajuns a se bea un pahar diminéta pe stomacul gol.

Teatru. Două zile una după alta sala teatrului a fost ticsită de lume, pe semne acum când stagiunea de operete e pe sfârșite se grăbesce lumea a mai auți

pe destoinicii actori înainte de plecarea lor. „*Boccaccio*“ de *Millöcker* și „*Der arme Jonathan*“ de *Suppé* au fost piesele, ce s'au jucat eri și alaltăeri cu aceleași puteri și reușită escelentă. În ambele piese toți ac-torii mai simpatici publicului au avut rolu-urile lor bine distribuite și studiate, așa încât au cucerit mulțămirea generală.

Prima cântăreță, d-na *Szegheő*, a cântat eri pentru ultima órá în această stagiune de operete, fiind mult bisată cu deosebire după aria din actul prim „*Willst du mein Liebster sein?*“ asemenea d-l *Zopp* de tot elegant în mișcări cu tenorul lui simpatic e mult agreat, d-na *Makesch* cu d-l *Minich* sunt întoddeauna la înălțime, duetul lor de aseră din actul al doilea a fost sublim

Deseră se va da, ca penultima, opereta „*Der Obersteiger*“ de *Zeller*.

Gazul hydric.

Brașov, 4 Aprilie n.

În zilele din urmă s'a ventilat mult în diarele germane din loc cestiunea ilu-minării și încălzirii. S'au ivit și proiecte pentru iluminarea orașului cu electricitate, ér acum mai în urmă s'au discutat în ace-leași foi avantajele, ce oferă iluminarea și încălzirea cu gaz hydric, mai ales din punct de vedere economic, față cu celelalte mijloce de iluminare.

Și într'adever, cum se nu concureze acest gaz în privință prețului cu toate cele-lalte mijloce de iluminat și încălzit, când el se prepară din cele mai ieftine corpuri: din apă, aer și cărbune. Să ne oprim, înainte de a trece la proprietățile lui, și să vedem modul de preparare al acestui gaz. Decă peste cărbuni, ce sunt în incandescență, slobozim curent de aer fierbinte, atunci se nasce un gaz (gaz regenerator), ale cărui părți principale sunt Oxidul de cărbune și Nitrogenul. Slobozind vaporii de apă peste acesta, căpătăm așa numitul gaz hydric (*Wassergas*), ale cărui părți mai esențiale sunt Oxidul de cărbune și Hidrogenul. Ga-zul hydric constă decă din 47% de Oxid de cărbune, 48% de Hydrogen și 4-1% de Nitrogen, 0-9% de Etilen séu Hydrogen bicarbonat.

După ce am văcut compoziția gazului hydric să ne oprim puțin și să ne facem cunoscuți și cu corpurile din care el se compune, înainte de a trece la proprietă-țile lui, căci numai așa le vom înțelege pe acestea mai bine.

Oxidul de cărbune (séu și Carbonylul) CO. nu obvine nicăiri în natură. Se for-meză însă peste tot acolo, unde substanțe carbonice (cărbuni, lemn etc) ard în o cantitate insuficientă de oxigen, la reduc-țiunea prin cărbune a oxidelor de metale etc. El este un gaz fără colóre, miros și gust, este foarte otrăvicios, ajungând în plămână produce ameteală, nábușelă și, respirat în cantitate mai mare. mörte. El este foarte puțin absorbit de apă. În accidul car-bonic arde cu o flacără albastră și se oxi-déză ușor.

Hydrogenul. H. — se află numai com-binat în apă, plante și animale. Este un gaz mai ușor decât aerul atmosferic și fără colóre, miros și gust. El este irrespi-rabil și așa înădușe omeni și animale. Nu susține arderea, déră decă îl aprindem, arde cu o flacără foarte slabă și foarte fier-binte și se transformă în H₂O (apă). Decă îl amestecăm cu oxygen séu cu aer atmos-feric și-l aprindem cu un corp arđtor séu cu ajutorul scintei electrice, produce o detonătură puternică, încât este în stare a sparge și păreții celor mai tari vase.

Nitrogenul. N. (séu azotul) — se află, în stare liberă, în aerul atmosferic, for-mând cea mai esențială parte a acestuia (78%). Combinat se află în plante și ani-male. El este un gaz fără colóre, gust și miros. Este irrespirabil. El nici nu arde, dér nici nu întreține arderea. Inclinațiunea lui de a se combina cu alte elemente este foarte mică.

Etilenul. C₂H₄ (séu hydrogenul bicar-bonat) este un corp, ce se produce prin destilațiunea uscată a mai multor substanțe organice și formeză cea mai importantă parte a gazului aerian (peste 36%). El este

un gaz fără gust, are miros aromatic. Adus în contact cu aerul atmosferic arde cu fla-cără luminosă și foarte intensivă.

Gazul hydric a fost cunoscut de mult, déră până acuma nu a putut avé o apli-cațiune la iluminare, ci numai pentru în-călzire. El este un gaz fără colóre și mi-ros, déră foarte otrăvicios, ceea ce se pöte vedé ușor chiar din compoziția lui, de-óre-ce conține foarte mult oxid de cărbune, care, după cum am văcut, este un gaz otrăvicios.

Fiind dér gazul hydric atât de otră-vicios și neavând miros, s'ar puté foarte ușor, ca introdus odată prin locuințele nostre, să se uite vre-o lampă deschisă, séu cheia lămpii să nu închidă destul de bine, și așa nesimțindu-l să ne pomenim înăbușiți. Dér și pentru acest lucru s'a îngrijit Chimia și anume pe lângă celelalte corpuri, din cari gazul hydric se compune, s'a mai adăugat și un alt corp, anume: *Mercaptan-ul*, care având un miros foarte neplăcut, chiar și în cea mai mică cantitate îndată se simte.

Acest gaz, deși este de mult cunos-cut, după cum am spus, n'a fost folosit pentru luminat, deórece el arde cu o fla-cără, ce nu produce luminațiă. În Europa era foarte puțin întrebuințat, mai mare apli-cațiune află el la Americani. Numai chiar în anii din urmă gazul hydric a aflat teren în Europa, și acesta chiar numai prin două împrejurări și anume prin construirea lampii cu muselin a lui *Auer*, și prin construirea cuptorului (sobei) lui *Dellvik*.

Dellvik prin construirea cuptorului séu a făcut posibilă prepararea acestui gaz din ori și ce soiú de cărbune, ceea ce până acum se putea face numai din *Anthracit* séu *Cooks*, și aceștia sunt pe la noi foarte rari și foarte scumpi; apoi a ridicat efectul de folosință al acestui gaz dela 50% la 80% a cantității, deși în soba lui gazul regenerator lipsesc. Va să dică ați sun-tem în stare a produce acest gaz din ori și ce cărbune, și cu ori și ce apă, fiă cu-rată séu ba. În statele din Occident se în-trebuințéză acest gaz la luminat cu cel mai mare succes, și mai cu sémă în Germania. În Germania un metru cubic de gaz hydric costă 6 fenici, va să dică 3 cr.

(Va urma.)

prof. *Jordan Popovici*.

Indreptarea Calendarului

din punctul de vedere economic.

(Fine.)

În ceea ce privește *măsura timpului* totă omenirea a adoptat drept unitate ziua mijlocie, care se subîmparte, după cum se scie, în 24 de ore. Din chiar definițiunea zilei este imposibil ca, în același moment fizic, toate popórele de pe fața globului pământesc să socotescă aceeași órá. Este evi-dent, că decă în momentul când scriu aceste rânduri sunt 9 ore dimineața la *Bucuresci*, localitățile cari se găsesc la 15° spre Est au 10 ore și localitățile cuprinse între aceste două meridiane au ore cuprinse între 9 și 10 ore. Înaintând decă spre Est cu un ceasornic regulat după meridianul *Bucures-cilor*, ar trebui să-l avansăm necontentit după cum ar trebui să-l dăm necontentit înapoi, decă am călători spre Vest de *Bucuresci*.

Nu de mult timp s'a produs o óre-care stavilă și în această avansare, séu dare-înapoi a ceasornicului, stipulându-se ca fu-surile sterice trase pe fața globului să aibă aceleași ore pe longitudini de 15 grade. Cu modul acesta timpul, ce avem la un același moment fizic pe fața globului, se deosebesce în tot-d'auna prin un esact de ore.

Ast-fel în România, care a adoptat timpul Europei orientale, ceasornicul este în tot d'auna cu o órá esactă înaintea oro-logiului din Viena, Berlin séu Roma unde s'a adoptat timpul Europei centrale, séu cu 2 ore înaintea orologiului din Bruxelles, séu Londra unde s'au adoptat timpul Eu-ropei occidentale. Întrebuințând decă acest sistem, calculile s'au simplificat, căci nu se mai ține cont de minute și secunde, care implică socotelile.

O nouă simplificare în socotirea óre-lor, adoptată deja de unele popóre, și care simplificare se va adopta negreșit în curând de toate popórele civilizate, constă în suprimarea denumirii de ore anti-me-ridiana și de ore post-meridiane; socotirea lor făcându-se dela 1 până la 24. În Ro-

mânia Institutul Metereologic, dela înfin-țarea sa în 1884, socotesc órele în acest singur mod.

Pentru măsurarea timpului mai lung se întrebuințéză, după cum se scie, pe-rióde care cuprind mai multe zile: sêp-tămâna, luna și anul.

Pentru socotirea acestor període, marea majoritate a popórelor civilizate întrebuin-țéză acum calendarul Gregorian (stil nou); numai noi Români, Rușii, Grecii și alte câte-va națiuni mici întrebuințăm încă ca-lendarul Iulian (stil vechi).

Toți ómenii care au învățat cât de puțină carte soiú, că între aceste două calendare există astăzi o deosebire de 12 zile, așa încât atunci când la noi avem 10 Februarie la toate popórele afară de cele sus indicate, este 22 Februarie.

Peste doi ani diferența între aceste două calendare va fi de 13 zile, din cauză că în calendarul nostru anul 1900 este bisectil (adecă are 366 zile) pe când în calendarul Gregorian el este un an ordinar (365 zile). Acastă diferență va con-tinua a crește din ce în ce mai mult, așa încât ar puté ajunge odată vremea ca în luna Iulie, spre exemplu să nu mai fiă vară, ci érnă.

Se scie, că deosebirea între aceste două calendare provine în prima linie din faptul că calendarul Iulian este basat pe o valóre neesactă a duratei de revoluțiune a pământului împrejurul sórelui.

După cum deosebirea ce avem de 12 zile între ambele calendare va deveni de 13 zile în 1900, apoi de 14 zile și așa mai departe, este evident, că altă dată di-ferența a fost de 11 zile, de 10 zile, de 9 zile etc.

Ori de câte-ori prin urmare voim a cunoșce la ce dată a calendarului nostru coréspunde o zi a calendarului Gregorian, séu vice-versa, trebuie mai întâi să so-cotim diferența ce se găsea între aceste calendare la epoca considerată și apoi cu această valóre se facem un nou calcul de transformare. Aceste necontentite calcule și transformări, ce trebuiesc făcute, sunt ne-greșit un isvor de greșeli și de confusiune de cari în prima linie suferc comercianții în numărósele lor transacțiuni cu străinătatea.

Se vede de aici numărósele confu-siuni la care pöte da loc întrebuințarea a două feluri de calendare și necesitatea în care se găsesc în deosebi comercianții de a lucra numai, după unul și același fel de calendar după cum necesitate au de a nu întrebuința decât unul și același sis-tem de măsură și greutate și de monede.

(„Timpul“.)

St. C. Hepites.

ULTIME SCIRI.

Madrid, 4 Aprilie. „Agentia Fa-bra“ anunță, că nunciul apostolic a îmănat reginei-regente o scrisóre a Papei, al căreia conținut a fost co-municat consiliului de miniștri. În scrisórea acésta Papa declară, că e gata a primi să intervină în aface-rea *Cubei*, decă Spania primesce acésta intervenire. Papa însă adaugc, că nu va interveni decât după-ce se vor curma vörsările de sânge pe insulă.

Guvernul spaniol a hotărít, să primescă intervenirea Papei cu óre cari reserve. Răspunsul guvernului a fost trimis îndată la Roma.

London, 4 Aprilie. O scire tele-grafică din Madrid asigură, că atât Spania, cât și America au primit intervenția Papei. În urma acésta se crede, că Spania va da Cubanilor resculați un armistițiu.

Zarafa băncei comerciale ungare din Budapeșta V. Dorotheagasse I. Capital în acții 15 milioane fl. Fondul de rezervă 11 milioane fl. Vinde losuri valabile pentru clasa I-a.

La a II-a loteriă de clasă ung. costă $\frac{1}{4}$ 6 fl., $\frac{1}{2}$ 3 fl., $\frac{1}{4}$ 1 fl. 50 cr., $\frac{1}{8}$ 75 cr. după trimiterea sumei, séu cu rambursă. Fiăcării cumpărător i-se trimite planul ofi-cial al loteriei.

Losurile sunt provédute cu stampilia institutului, comandele să se facă fără în-târziere, având losurile căutare mare.

Căștigurile cele mai multe la tragarea loteriei I. au eșit la losurile cum-părate dela Institutul nostru.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pieței Brașov

Din 5 Aprilie 1898

Banota rom. Cump.	9.50	Vënd.	9.52
Argint ron. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Napoleon d'ori. C mp.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeu Cump.	5.62	Vënd.	5.65

Moșiă de arëndat.

Pe vatra Mureșului, în hotarul comunei **Chirileu**

se află de arëndat o proprietate de 120—130 jugere

comasate într-o tablă, loc foarte bun, arător și fânaț (fânațul cel mai de frunte).

Proprietatea se arëndeză dimpreună cu fundus instructus, boi, vaci, cară, pluguri, grape și toate rechisitele de lipsă la economia de câmp, precum și sămînțele trebuincioase. Partea cea mai mare deja sămînțată.

Informațiuni se pot lua la Administrația „Gazetei Transilvaniei“.

Licitație cu oferte.

Pentru predarea lucrărilor de secăt apă din așa numită livadia mare, situată în partea dreaptă și stângă a calei ferate ce duce spre Feldiără (în planul oficiului de inginerie hortarnică reg. ung. designat canalu principal I și II împreună cu șanțurile laterale) se va ținea licitație cu oferte în **14 Aprilie 1898 la 10 ore a. m.** în cancelaria oficiului orașenesc. Executarea acestor lucrări s'au prelininat cu suma de 20,000 fl. din partea oficiului reg. ung. de inginerie.

Amatorii de a lua în întreprindere aceste lucrări se provocă a preda ofertele lor provădute cu vadiu cel puțin de 500 fl. în bani gata seu hârtii de valoare, timbrate în regulă și sigilate până la ora sus indicată subscrisului președinte al comisiei de control permanente pentru lucrările de secăt apă pe hotarul orașului.

Procentele de scădemânt, ofertele se le scrie în oferte cu cifre și litere acurat, care se nu mai dea loc la nici o dubietate. Asemenea se conține oferta și declarația, că ofertentului îi sunt cunoscute planurile, măsurile, preliminarul, condițiile ofertei și a contractului și că se supune acelora necondiționat.

Planurile, preliminarul, condițiile ofertei și a contractului se pot vedea până o di înainte de ținerea licitației în oficiul vicespanal în fiecare di dela 10 până la 12 ore a. m.

Brașov, 28 Martie 1898.

Comisia de control permanentă pentru lucrările de secăt apă.

Alesius,
președinte.

206,1—2.

SPIRT DENATURAT

Se poate cumpăra până la **Pasci**, ca și până acuma, în strada Vămii Nr. 15. După **Pasci** vis-a-vis de localul de vëndare de acum, în casa Nr. 14, a lui Stamm, lipit de „Coronă“.

Friedrich Czell & Fii.

2—5,196

Afacere specială cu articoli de spălat și iluminat.

Tôte articulele de iluminat precum și

SPIRT DENATURAT, Petroleu, Stearin, Cără și luminări de seu calitate recunoscută de bună la

G. EITEL

Strada Vămii Nr. 18.

Afacere specială cu articoli de spălat și iluminat.

Vitez 24. Șuncă de Praga pentru Pasci. Vitez 24.

Deposit principal

de Bere Pschorrbräu de München, Bere Pilsner Actienbräu și de Steinbruch.

Bere Steinbruch 10 buteli literate acasă fi. 1.80 cr. **Bere Pilsner țilnic de donă-ori prospetă la cep.**

Șuncă de Praga pentru Pasci,

dela firma Antonin Chinel literant al curții c. și r. în Praga, unica vëndare pentru Brașov și împrejurime, fiartă și scârțată cu prețurile fabricei.

Deposit din fabricele de conserve din Franța și Tirol, Spargel fasole verde, Trifle, mazere în dose 1/1 70 cr. 1/2 dosă 40. precum și diferite conserve de carne și zarzavaturi cu prețurile cele mai moderate.

Tulcă de România dela Văleni de munte. Pelln de Odobesci la

24 Vitez 24.

Local de delicatose și dejun.

Pachete mai mari de 1/2 kilo se trimit acasă.

Bere Pschorrbräu de München.

Mai de multe ori distins.

SESONUL de PRIMĂVARĂ și VARĂ.

Recomandăm on. public fabricatele noastre din **lână curată.**

Esclusiv fabricate proprii și anume:

Stofe pentru rocuri, pantaloni, pardiseuri **esecutate în Cheviot și Kangarn,** mare asortiment și mostre de cele mai moderne; apoi

Stofe pentru uniforme de oficeri și ampioiați.

Stofe de Loden ardelenesci, durabile bune la strapație, pentru turiști, amatori de sport și săteni.

Covore, asortiment bogat.

Pleduri pentru bărbați și plapome de vară, calitate foarte fină.

Stofe pentru Haveloks și mantale de ploie, cu mult mai bune, ca ori și ce marfă de țerg de flul acesta.

Asigurând pe on. public de serviciu culant cu

prețurile cele mai ieftine ale fabricii, ne rugăm de o cercetare cât mai numărosă.

WILHELM SCHERG & C-IE.

Depositul fabricii de postavuri.

Brașov, Piața mare.

Mai de multe ori distins.

CERCAȚI NOROCUL LA

A doua loterie de clasă ungară.

Tragerea întâiă deja la 11 și 12 Mai.

Din 100,000 losuri, ce s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare

„tot al doile los câștigă.“

Câștigul cel mai mare în cas favorabil este

Un Milion Coróne.

Mai rămân 49.999 câștiguri, cari se vor trage suma de **două-spre-dece milioane coróne.**

Los intreg à fl. 6.—, jumătate à fl. 3.—, a patra parte à fl. 1.50, a opta parte à 75 cr.

Se capetă diferite numere la

Casa de bancă

Iacob L. Adler & Bruder

singurul **COLECTOR PRINCIPAL** al loteriei de clasă ung. în Brașov.

7—20, 187